

Neuvoja varainhankintaan Vasemmistoliiton kuntavaaliehdokkaille

Tärkeät päivämäärät:

18.10.2020 Kampanja-aika alkaa kuusi kuukautta ennen vaaleja.

18.3.2021 Ehdokkaat ja puolueet voivat alkaa tehdä vapaaehtoisia ennakoilmoituksia.

17.4.2021 Viimeinen päivä jättää vapaaehtoinen ennakoilmoitus.

18.4.2021 Vaalipäivä.

21.4.2021 Vaalien tulos vahvistetaan. Valitut voivat alkaa tehdä vaalirahoitusilmoituksia.

21.6.2021 Viimeinen päivä jättää vaalirahoitusilmoitus ajoissa.

Kuntavaaleissa pärjää useimmissa kunnissa hyvin pienellä budjetilla, mutta varainhankinnan kautta saatu muutamien satojen eurojen lisä voi auttaa kampanjoinnissa paljon. Varainhankintaa kannattaa miettiä kampanjansuunnittelussa jo hyvissä ajoin ja sille otollisin ajankohta alkuvuodesta 2021. Lahjoitusmahdollisuutta kannattaa kuitenkin pitää esillä koko kampanjoinnin ajan, esimerkiksi osana sosiaalisen median kampanjapäivityksiä.

Tämä lyhyt opas on luotu auttamaan jokaista Vasemmistoliiton kuntavaaliehdokasta miettimään ja kehittämään oman kampanjansa varainhankintaa. **Hyvä varainhankinta on kiinteä osa laajempaa kuntavaalikampanjaa ja sen avulla voidaan kerätä juuri ne sosiaalisen median mainontaan käytettävät eurot, jotka ratkaisevat valtuustopaikan.**

Sisällys

Varainhankinnan ABC	2
Yleisesti varainhankinnasta	2
Huomioitavaa vaalirahoituksesta:	3
Vaalitili kampanjan rahaliikennettä varten	4
Hyvä varainhankinta	5
Puolueen ehdoksgalleria	7
Lisätietoa:	7

Varainhankinnan ABC

- **Pidä omat ja kampanjarahat selkeästi erillään.** Perusta erillinen vaalitili, jolle keräät kuntavaalirahat, maksa kulut tältä tililtä ja säilytä kuitit hyvässä tallessa (ks. s. 6-7)
- Suunnittele osana koko kampanjasi suunnittelua etukäteen miten ja kenelle aiot varainhankintaa kohdistaa ja mihin varainhankinnan kautta kerättyjä rahoja käytetään.
- 6 kuukautta ennen vaaleja (18.4.) voivat ehdokkaat alkaa kerätä rahaa kuntavaalikampanjaan ilman rahankeräyslupaa.
- Ota yhteyttä ammattiliittoosi ja selvitä, saatko heiltä mahdollisesti tukea kuntavaaleihin.
- Ota yhteyttä puolueosastoosi ja selvitä, miten he tukevat ehdokkaiden kampanjointia. Lisäksi kannattaa selvittää esim. Vasemmistonuorten ja Vasemmistonaisten tukimuodot.
- **Varainhankinta vaatii omaa aktiivisuutta** – varat eivät ilmesty vaalitulille itsestään. Tärkeintä on uskaltaa kysyä tukea ja muistuttaa kampanjoinnin aikana ihmisiä mahdollisuudesta tukea kampanjaasi rahallisesti.
- **Tee vaalirahoitusilmoitukset ajoissa ennen vaaleja ja niiden jälkeen.**
- Puolueen oma ehdokasgalleria, jossa on myös mahdollisuus lahjoittaa ehdokkaiden kampanjoihin, avautuu tammikuussa 2021.

Yleisesti varainhankinnasta

Varainhankinta voi tuntua kiusalliselta ja on usein vasemmistolaisille toimijoille vaikeaa. Puolueella tai ehdokkaillamme ei kuitenkaan ole taustallaan suuria rahoittajia tai suuryrityksiä, joten saadaksemme näkyvyyttä viestillemme, on tarpeellista kerätä suuri määrä pieniä lahjoituksia. Pienikin lisäresurssi kampanjassa auttaa rakentamaan näkyvän ja menestyksekkään kampanjan. Kuten jo johdannossa korostettiin, **on tärkeää olla toiminnassaan suunnitelmallinen**: mihin käytän mahdollisesti puolueen lahjoituspalvelun kautta tulevat rahat? Esimerkiksi sosiaalisen median markkinoinnin käyttämisestä vaalikampanjoissa on hyvä [perusteos](#) ilmaiseksi saatavilla KSL-opintokeskukselta. Suosittelemme myös tutustumaan [kolme erilaista kampanjaa](#) -työkaluun, jonka avulla voit suunnitella kampanjaasi ja miettiä paljonko kampanjaan aiot rahaa käyttää.

Suorien rahalahjoitusten lisäksi voit halutessasi kerätä rahaa kampanjaasi teettämällä tai tekemällä itse erilaisia varainhankintatuotteita. Parhaimmillaan varainhankintatuotteet ovat kestäviä,

erottuvia ja lisäävät kampanjasi näkyvyyttä ihmisten arjessa. Jos tuotteesi ovat ensisijaisesti varainhankintatarkoitukseen tehtyjä, muista riittävän suuri tuotto! Puolue ei suosittele kertakäyttöisen tavaran hankkimista kampanjan varainhankintaa tai kampanjointia varten.

Kampanjaasi rahaa kannattaa pyytää julkisen yleisön lisäksi myös omalta lähipiiriltä – yksi hyvä joululahjatoive voisi olla lahjoitus vaalikampanjaasi. Hyvin monille kynnys pyytää lahjoituksia kampanjaan on hyvin suuri, tästä johtuen kerätty rahallinen tuki voi jäädä pieneksi. Yleisenä vinkkinä kuitenkin suositellemme rohkeasti pyytämään lahjoituksia kampanjaan. **Vaikka lahjoitukset olisivatkin pieniä, muodostuu pienistä puroista suuri virta, joka voi kantaa sinut valtuustoon saakka.**

Vaalirahoitukseen yhdistetään helposti myös ajatus epämääräisyydestä sekä suorastaan korruptiosta. Rahan keräämine omaan kampanjaan ei kuitenkaan ole itsessään laitonta. Vaadimme jokaiselta Vasemmistoliiton ehdokkaalta lakien noudattamista sekä omien ja vaaleihin kerättyjen rahojen pitämistä selkeästi erillään. Suosittelemme ehdokkaillemme myös mahdollisimman suurta avoimuutta: on hyvä tehdä ajoissa ennakoilmoitus vaalirahoituksesta sekä huolehtia keräysilmoituksen täyttämisestä poliisille myöhemmin tulevien ohjeiden mukaisesti.

Kaikkien ehdokkaiden tulee ilmoittaa yli 800 euron lahjoittajien nimet vaalirahoitusilmoituksessa. Huomioithan, että tämä on kumulatiivinen raja: esimerkiksi jos sama lahjoittaja lahjoittaa 2 kertaa 400e, on ilmoitus tehtävä. Myös pienempien lahjoitusten tekijät voi ilmoittaa, mutta näissä tapauksissa on lahjoittajalta kysyttävä lupa nimen julkaisuun.

Huomioitavaa vaalirahoituksesta:

- Lain mukaan yksittäiseltä tukijalta voit ottaa vastaan maksimissaan 3000 euroa rahoitusta.
- Kaikista lahjoituksista tulee olla tiedossa lahjoittaja.
- Kuntavaaleissa yli 800 euron lahjoittajien nimet tulee julkaista. Pienempienkin lahjoitusten antajat voit julkaista, mutta näihin on kysyttävä lahjoittajilta lupa.
- Muistathan ilmoittaa mainosten yhteydessä mainoksen maksajan: jos joku taho tai henkilö maksaa lehtimainoksen puolestasi on tämän luettava mainoksessa.
- Et saa ottaa vastaan lahjoituksia, joiden antaja ei ole tiedossasi (paitsi pienet tukituotteiden ostot tai lipaskeräyksen kaltaiset keräykset).
- Julkisyhteisöiltä ei saa ottaa vastaan vaalirahoitusta (kunnat, valtio, ylioppilaskunta)

Vaalitili kampanjan rahaliikennettä varten

Vaikka varainhankinta on arpajaishallinnon mukaan toteuttava siten, että ehdokkaalle saa kerätä varoja ainoastaan “ehdokkaan tukiryhmä, vaalirinki tai muu vastaava” ei tämä kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö ehdokas voisi itse hallita omaa vaalitiliään. Itse asiassa vaalilainsäädännön henki on se, että ehdokkaan on oltava perillä siitä, keneltä vaalituet tulevat ja mihin vaalirahaa käytetään. Käytännössä tämä onnistuu helpoiten silloin, kun ehdokas hallinnoi itse omaa vaalitiliään.

Vaalien varainkeruun ja kampanjoinnin viestinnässä on kuitenkin oleellista, että **ilmoitusten ja viestien laatijana toimii “ehdokkaan Etunimi Sukunimi tukiryhmä”**, joka voi siis olla rekisteröitymätönkin yhdistys.

Vaalitilin perustaminen ja vaaleihin liittyvän varainkäytön tärkeimmät huomioitavat seikat:

- Perusta vaalitiliksi tavallinen käyttötili omiin nimiisi tai halutessasi esimerkiksi vaalipääällikkösi nimiin. (Jotkut vaalirahaohjeistukset suosittelevat, että tili olisi aina ehdokkaan lisäksi myös jonkun muun kuin ehdokkaan tai tämän perheenjäsenen käytettävissä.) Voit itse päättää, hankitko käyttötiliäsi varten pankkikortin. Tilin avaaminen onnistuu usein oman verkkopankkisi kautta.
- Tiliä ei tarvitse pankin kautta millään tavalla nimetä tai merkitä “vaalitiliksi.” Tärkeintä on, että itse tiedät mikä tileistäsi on näitä vaaleja varten tarkoitettu tili ja että pysyt itse tarkasti perillä tämän tilin kaikista tilitapahtumista.
- Käytä vaalitiliäsi ainoastaan vaaleihin liittyvään rahaliikenteeseen ja myös kaikkeen vaaleihin liittyvään rahaliikenteeseen. **Älä sekoita kampanjasi varoja muuhun rahaliikenteesi!**
- Jos kuitenkin rahoitat itse omaa kampanjaasi (joka on tietysti täysin sallittua), siirrä varat ensin vaalitulillesi ennen kuin käytät niitä.
- Säästä kaikista tilitapahtumista ja vaalien hankinnoista kuitit ja maksetut laskut. Ota tililtäsi tiliote kaikilta niiltä kuukausilta, jolloin vaalitulilläsi on ollut rahaliikennettä.
- Kampanjan onnistumisessa on tärkeää, että suunnittelet ennakolta rahan käyttöä sekä seuraat kampanjatilinrahaliikennettä.
- Pidä kirjaa kampanjan tuloista ja menoista. Erittele jo valmiiksi onko kyse esim. viestintä vai kampanjansuunnitelukuluista. Hyvä tapa eritellä kulut ja menot on katsoa jo valmiiksi mallia vaalirahoituksen [ilmoituksesta](#).

Hyvä varainhankinta

Valtteri Harakan vinkit hyvään varainhankintaan:

Rahankeräys on erittäin tärkeää ja usein valitettavan unohdettu osa vaalityötä. Sillä katat kampanjasi kuluja omaa pankkitiliä tyhjentämättä ja tavoitat mahdollisimman paljon äänestäjiä. Lahjoittajien ja summien määrä vaihtelee kampanjoiden välillä hyvin paljon, mutta jokainen ehdokas voi kerätä jotain omilta kannattajiltaan. Tässä kolme vinkkiä onnistuneeseen vaalikeräykseen:

1. Jatkuva viestintä

Lahjoitusten pyytäminen kannattajilta saattaa tuntua epäluonnolliselta tai hankalalta. Se on kuitenkin pakko tehdä, joten se kannattaa tehdä hyvin. Samaan tapaan kuin kaikessa viestinnässä, viestin toistaminen auttaa saavuttamaan tavoitteen. Monet myös lahjoittavat samalle kampanjalle useamman kerran. Hyvä nyrkkisääntö on julkaista sisältöä sosiaalisessa mediassa niin usein kun on mahdollista. Jos kampanjasi saa mediahuomiota, suurin osa lahjoituksista tulee näinä päivinä. Erityisesti silloin kannattaa siis viestiä.

2. Konkretisoi tarve

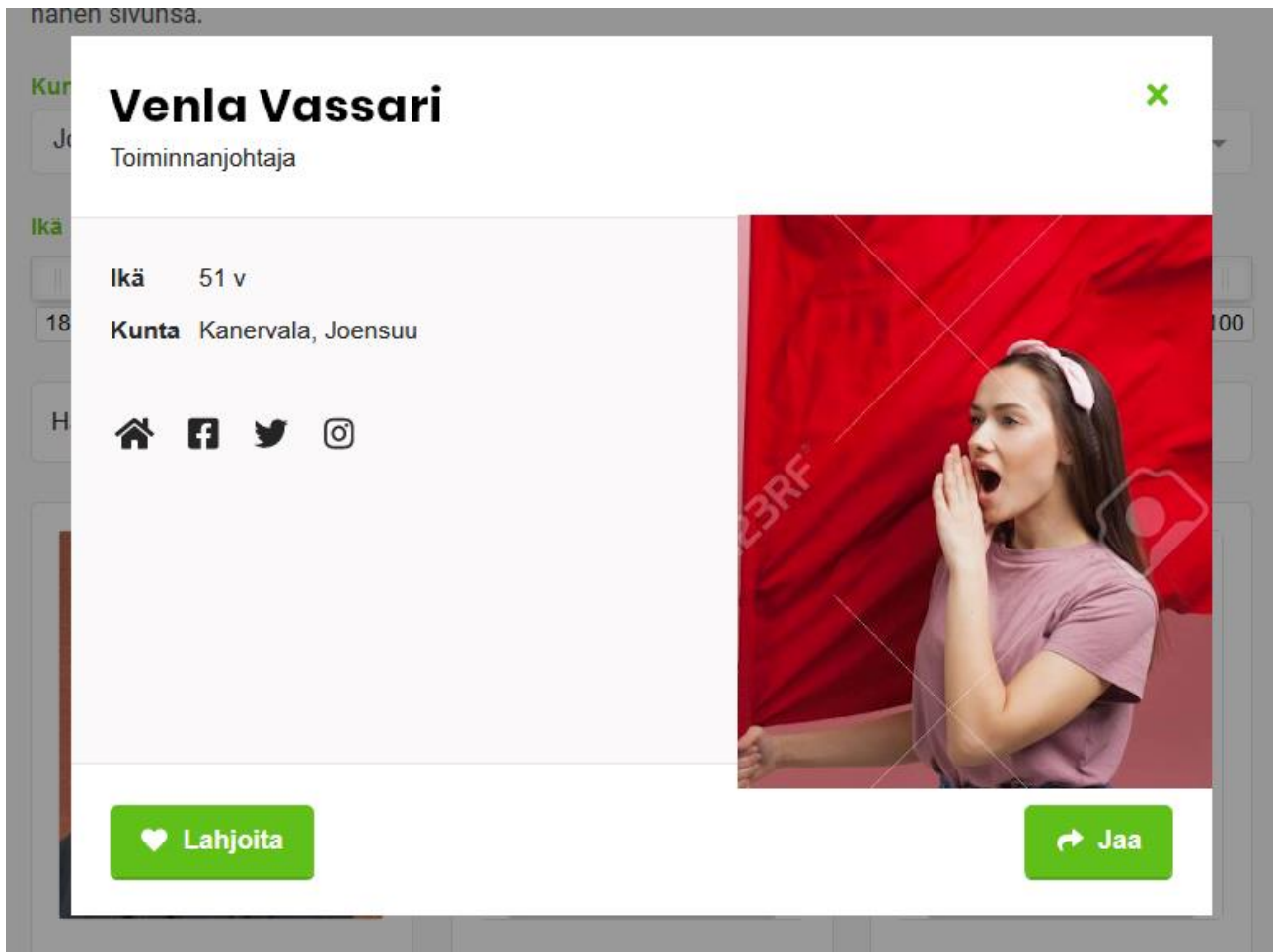
Kun kerrot kannattajille mihin tarvitset rahaa, saat lahjoituksia. Se on vaalikeräyksessä vaikeampaa, kun vaikkapa hyväntekeväisyyskeräyksessä. Konkretisoiminen on kuitenkin tärkeä retorinen keino, jota kannattaa käyttää hyväkseen. Oheisessa esimerkissä some-julkaisussa tarve on konkretisoitu äänestäjien tavoittamisena, flaiKKuina ja julkisen liikenteen mainoksina. Nämä ovat esimerkkejä kampanjan kuluista, jotka aukeavat helposti potentiaaliselle lahjoittajalle. Kun keräät rahaa kannattaa aina tähdätä korkea.

3. Tee lahjoittamisesta helppoa

Mitä helpompaa lahjoittaminen on, sitä enemmän rahaa kampanja kerää. Vasemmiston tuleva lahjoituslaluusta helpottaa rahankeräystä ja sitä kannattaa hyväksikäyttää. Monet kampanjat käyttävät myös MobilePayta, tai muita verkkomaksualustoja. On tärkeää antaa myös selkeät ohjeet lahjoittamiseen, sillä monet kampanjan tukijat eivät välttämättä ole aikaisemmin lahjoittaneet ehdokkaalle. Tee se myös sosiaalisen median julkaisuissa ja mainoksissa selkeäksi.

Kevään 2021 vaalit käydään todennäköisesti suurilta osin verkossa, mutta tämä ei rahankeräyksen kannalta ole ongelma (enemmänkin mahdollisuus!). Oman rahankeräyskokemukseni perusteella suurin osa lahjoituksista ei tule live-tapahtumissa vaan nimenomaan verkossa. Suuremmissa kampanjoissa kannattaa harkita myös esimerkiksi tukituotteiden myyntiä, tai yhteydenottoa yritysrahjoittajiin. Kun käytät hyväksesi edellä mainittuja vinkkejä ja omaa luovuuttasi, et voi epäonnistua!

Puolueen ehdoksgalleria

Puolue ottaa käyttöön tammikuussa 2021 ehdoksgallerian, joka sisältää myös lahjoitusmahdollisuuden. Gallerian kautta ihmiset voivat selailta eri kuntien ehdokkaita ja lahjoittaa suoraan ehdokkaille. Lahjoituspalvelu toimii niillä ehdokkailla, jotka ovat itse käyneet ilmoittavansa vaalitulinsa sähköisen palvelun kautta. Jokaisen palvelua käyttäneen ehdokkaan on myös vaalien jälkeen täytettävä poliisille erillinen keräystilitys, vaikka palvelun kautta tulisikin vain pieni summa tai ei rahaa ollenkaan.

Puolueen ehdoksgalleriasta tulee tarkempi ohjeistus kaikille ehdokkaille tammikuun aikana.

Lisätietoa:

<http://www.vaalirahoitusvalvonta.fi/fi/index/vaalirahailmoituksia/kuntavaalit2021-tietoavaalirahoituksestaahdokkaillejamedialle.html>

<https://poliisi.fi/vaalikeraykset>